

Rehabilitering

UTGITT AV STIFTELSEN SOFIENLUND OG SOFIENLUNDS VENNER

NR. 4 2011 15. ÅRGANG

STIFTELSEN
SOFIENLUND

For rehabilitering av ulykkeskadd
og kronisk syke

Stiftelsen Sofienlund er en humanitær, ideell organisasjon med det formål å bidra aktivt for å bedre rehabiliteringstilbudet for ulykkeskadd og kronisk syke.

Stiftelsen Sofienlund planla, skaffet det økonomiske grunnlaget og bygget CatoSenteret.

Idéen om å bygge et rehabiliteringssenter fikk Bente og Thor Bjørn Lie allerede i 1986. De registrerte Stiftelsen Sofienlund i 1991 og nedsatte et styre. De startet en innsamling, samt igangsatte stiftelsens eget lotteri i samarbeid med Landsforeningen for Trafikkskadde.

CatoSenteret ble åpnet 4. juni 1998 takket være de hundretusener, som gjennom mange år har kjøpt våre Bil Pluss lodd, de innsamlede midler og banklån gitt med sikkerhet i eiendommer. Stiftelsen Sofienlund har også etter åpningen tilført CatoSenteret betydelige midler til både utstyr og drift.

Stiftelsen Sofienlund hadde byggherreansvaret for den siste utbyggingen av senteret med Thor Bjørn Lie som den ansvarlige.

Vår målsetting om å støtte rehabilitering i hele landet innebærer at også mange andre institusjoner og sykehus har mottatt betydelig støtte fra Stiftelsen Sofienlund og vi er glade for at CatoSenteret regnes som et av Norges beste og at senteret kan vise til usedvanlig gode resultater, noe som bekreftes av de mange tusen brukerne.

Jeg får livet tilbake på Casas Heddy

Casas Heddy

Hvorfor bruker ikke helseforetakene i Norge Casas Heddy som et ledd i rehabilitering av trafikkskadd? spør Karin Endsjø. Her kan myndighetene spare mye.

Se bare på Kim Arne. Etter kun to uker på Casas Heddy hadde han stor både fysisk og psykisk fremgang. Ja, en større fremgang enn etter fire måneders opphold på Bråset Bo- og Omsorgs-senter, sier faren.

Kim Arne fikk trent styrke igjen, og ikke minst - han fikk være sammen med annen ungdom!

- Det var som om sønnen min våknet til liv igjen. Han fikk livsgnisten tilbake.

Hans første tur i bassenget husker jeg godt. Den gikk veldig forsiktig. For både Kim Arnes pust og bevegelsapparatet hadde vært svært hemmet. Men under Karins kyndige instruksjon gikk det ikke mange dagene før han svømte selv, dykket og pustet som en fisk. Han dykket både i bassenget og i havet - og det med fullt dykkerutstyr!

Styrken i bena og gangfunksjonen hans bedret seg

stort. Armer og ben, som lenge hadde vært både stive og ubevegelige, myknet opp i vann og varme.

- På Bråset fikk jeg treningstilbud sittende på en stol, sammen med de gamle. Med øvelser som: «Strekk begge armene i været. Løft opp høyre ben. Sett det ned. Løft så det venstre benet - og sett det ned.

På Casas Heddy jeg benkepress og løft med bena på 200 kg! sier Kim Arne stolt.

- Tandemsykling fikk vi også til å fungere, og etter hvert ble det mange turer på

oss. Kim Arne ble stadig mer aktiv. Ja, til og med på dansegulvet svingte han seg om kveldene. Slik ble det ikke bare trening, men også utekvelder på pub med hyggelige jenter og en og annen øl.

Kim Arne nøt livet til fulle, sier Pål Raastad, med antydning til brusten stemme og en tåre i øyekroken når han minnes.

Les mer om Kim Arne på sidene 6 og 7.

Hele 2,2 millioner nordmenn har opplevd å nesten kjøre på fotgjengere i mørket. Nå vil Trygg Trafikk ha reflekspåbud.

Samfunnsøkonomisk å hindre ulykker

Ifølge en fersk undersøkelse svarer 59 % at de som bilfører har opplevd å nesten kjøre på en fotgjenger de ikke kunne se i mørket.

Risikoen for å bli påkjørt reduseres med 85 %, dersom du bruker refleks. Likevel bruker kun 24 % av de voksne fotgjengerne refleks. Det er november, desember og januar som de verste månedene, med en klar økning i antall fotgjengerulykker.

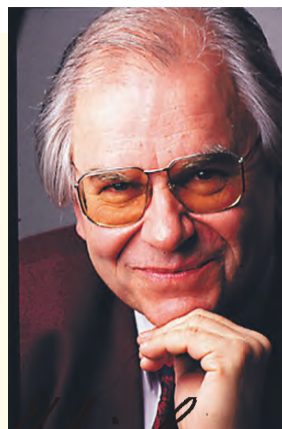
– Vi ønsker at folk skal bruke refleks. Det bør være likt som for bruk av lys på sykkelen, nemlig at det brukes når det er mørkt, sier direktør Kari Sandberg i Trygg Trafikk.

Tre av fire dropper refleks

I fjor viste en landsomfattende telling at kun 24 % av voksne fotgjengere bruker refleks i mørket. Det er underlig at de erfaringene vi får som bilister, tydeligvis er glemt når vi blir fotgjengere.

- Mange bilister blir skremt eller irritert av fotgjengere som ikke bruker refleks. Men når de parkerer bilen og selv blir fotgjenger, dropper de likevel refleksen. Men det er nettopp på hverdagslige ærender mange ulykker skjer. Bruker du refleks, reduserer du risikoen for å bli skadet i trafikken med hele 85 %. Så refleks er en billig livsforsikring.

I årene 2006-2010 døde 136 fotgjengere på norske veier, mens 453 ble alvorlig skadd. - Rundt 1.000 fotgjengere blir skadet i trafikken hvert år. Bare 5 % brukte refleks. En stor arbeidsplass med lignende skadetall, der

Erling Lauritzen

bare noen få brukte sikkerhetsutstyr, ville aldri blitt akseptert av samfunnet, sier Sandberg.

Hva blir straffen?

Sandberg i Trygg Trafikk tror det største problemet i forhold til å få flere til å bruke refleks, er å få folk til å huske det. Hun tror et påbud ville fått langt flere til å huske refleksen, og gjort dem oppmerksomme på hvor

farlig det kan være når bilistene ikke ser dem i mørket.

- Det er nok noen som mener at et slikt påbud umulig kan håndheves av politiet, og derfor er lite nyttig. Da vil jeg minne om påbudet om refleksvest i bil. Det ble dømt nord og ned av flere. Men se hvilken effekt det fikk! Nå kjører de aller fleste rundt med refleksvest tilgjengelig i bilen.

Påbudet om refleksvest ble innført i 2007

Ved manglende refleksvest i bil, risikerer man mangellapp i sammenheng med EU-kontroll eller tilfeldig teknisk kontroll. Ved manglende bruk av vest som bilist i nødvendige situasjoner, kan man risikere anmeldelse og eventuelt forelegg hvis det kan sannsynliggjøres at

manglende bruk av vest har ført til farlige situasjoner og/eller personskade.

Du kan også risikere avkortning i forhold til en forsikringsutbetaling dersom du skulle bli påkjørt mens du skifter en punktering uten vest, og det kan påvises en sammenheng med ulykken og din manglende refleksvestbruk, sier direktør Kari Sandberg i Trygg Trafikk.

STIFTELSEN
SOFIENLUND
For rehabilitering av ulykkeskadd og kronisk syke

Utgiver:
Stiftelsen Sofienlund,
tif. 64 97 46 05, fax 64 97 46 02

Redaktør:
Erling Lauritzen
tif. 66 78 92 37/920 26 355
E-post: erlaurit@broadpark.no

Layout:
One Man Show
Knut T. Frøyhaug,
tif. 66 78 28 26.

Annonser:
Faktureringservice sør as,
tif. 32 24 44 33, fax 32 24 44 34

Trykk:
Orkla Trykk AS
Opplag: 10.000

Redaksjonen avsluttet
22. november 2011

Postboks 124
1431 Ås
Tlf. 64 97 46 05
Fax 64 97 46 01
Besøksadresse:
Myrveien 2, 1430 Ås
Foretaksnr.: 96 1340195
Bankgiro: 8380 08 53462
www.sofienlund.no
post@sofienlund.no

Stiftelsen Sofienlunds styre:
Arbeidende styreformann
Erling Lauritzen
Daglig leder
Truls Thv. Falkenberg
Styremedlem
Thor Bjørn Lie

Sofienlunds Venner:
Tlf: 64 97 46 00
Fax 64 97 46 01
E-post:
Foretaksnr.: 976805518
Bankgiro: 8380 0865509
Erling Lauritzen
Tlf. privat 66 78 92 37
Mobil 920 26 355
E-post:
erlaurit@broadpark.no

Gavekonto
Bankgiro:
8380 40 09941
Lars Henrik Lauritzsens
Minnefond
Bankgiro: 8380 40 09941

Dyreassistert terapi med hundene blir nå flittig brukt på CatoSenteret av Else Hestvik, utdannet dyreassistert terapeut. Terapien skal føre til fysisk og mental aktivitet, skape motivasjon for å ta i bruk egne ressurser, styrke selvfølelsen og føle mestring. Det skal være et bidrag i den totale behandlingen for at brukeren skal nå sitt mål.

Forskning viser at kontakt med dyr har en rekke fysiologiske effekter, og kan gi motivasjon til også å delta mer aktivt i annen behandling. Vår erfaring er at dette også er en meget effektiv og morsom behandlingsform for brukerne. Samhørigheten mellom dyr og mennesker er grunnleggende for dyreassistert terapi og gir en god følelse av trygghet.

Hundene Lara og Fendi er i full jobb

Fendi, var valp da hun kom til CatoSenteret i mai, men er nå i full jobb. Hun trener med brukerne daglig samtidig som hun går på dressurkurs. Hun er full av energi og elsker å delta. Lara gjør en like god jobb som før. Planen er at Lara etter hvert skal slippe å jobbe så mye og få nyte pensjonisttilværelsen. Men så lenge Lara ønsker å være med vil hun få anledning til det. Vi passer på at hun får mer hvile enn før, sier Else.

Det er stor pågang av brukere til Dyreassistert terapi. Behandlingsformen som bidrar til motivasjon og mestring i rehabiliteringsprosessen. Spesielt mange unge ønsker denne form for behandling i tillegg til annen trening, da nærkontakt med dyr virker avstressende og er godt for både den fysiske og den mentale helsen.

Else Hestevik og hundene er trent til å jobbe med brukerne. Og det må til, for det er nettopp samspillet mellom brukeren, hundene og Else som er avgjørende for resultatet. Hundene skal stimulere brukeren i prosessen for å nå sitt mål.

Else Hestevik har hele tiden kontroll på hundene i behandlingen. Det kreves mye kunnskap for å være i stand til å se hundens egenskaper. Man må kunne lese og forstå hundens signaler.

Fendi er en morsom hund som gjerne vil klare alt, men noen ganger overtar energien hennes helt. Hun elsker brukerne og legger seg fort ned for å få kos.

Fendi har nå lært å gå i bånd, kommer på innkalling, kan nesten rulle rundt, sitter og blir, ligger og blir liggende. Nå trenes det på å gå slalåm. Fendi elsker

Her sitter Bitte Schou og koser seg med Fendi.

Wiebke Höfers og Fendi viser perfekte sittestillinger.

Et muntert firkløver: Lara, Fendi, Elisabeth Eide og Else Hestevik slapper av etter dagens økt.

å trene for da får hun mye godbiter. Hun er en hund etter mat.

Mange lurer på hvordan og når Else bruker hundene. De brukes blant annet til behandling ved angst og depresjoner, trening av armfunksjon, gang- og balansen trening, ved kommunikasjon, som trøst og følelse av å

få omsorg, som motivasjon, bedring av selvfølelsen og bedring av livskvalitet.

Både Fendi og Lara blir godt ivaretatt på CatoSenteret. De får daglig mye psykisk og fysisk stimuli. De jobber så lenge de synes det er gøy. Når Else ser at de blir slitne får de pause. Best

for dem er de mange fine turene med brukere.

Brukere har fortalt oss at Else, Lara og Fendi er CatoSenterets beste terapeuter. For et fantastisk trekløver vi har!

Nei til frontkollisjoner sier daglig leder Geirr Tangstad-Holdal

Jens Stoltenberg åpner sikret del av E6

Mandag 7. november åpnet statsminister Jens Stoltenberg E6 Dal-Minnesund som en firefelts vei med fysisk midt-rekkverk. Mange interesserte fulgte åpningsseremonien på Minnesund som foregikk ved den gamle vegkroa ved Trondheimsveien, ifølge Statens Vegvesen.

Finansiering

Hele strekningen Gardermoen - Kolomoen er beregnet å koste 8,2 milliarder kroner. Av dette bidrar staten med 2.350 millioner og resten med bompenger.

Det ble høytidelig åpning ved statsminister Jens Stoltenberg, taler ved samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa, fylkesordfører Nils Aage Jegstad og ordfører Einar Madsen. Det var også kulturelle innslag og bevertning.

Kun 11 km med møtefri firefelts vil åpne i 2012

Denne korte vgstrekningen på E6 mellom Dal og Minnesund som åpner nå i år er på 19 km. Til neste år er det ifølge forslaget til Statsbudsjettet 2012 planer om å åpne kun 11 km med firefelts veg som er sikret!

Glad og skuffet over statsminister Jens Stoltenberg

Daglig leder i Nei til Frontkollisjoner, Geirr Tangstad-Holdal er glad for at statsminister Jens Stoltenberg engasjerer seg i åp-

ninger av ny møtefrie og sikre veier. Men han liker svært dårlig den ansvarsfraskrivelsen som Stoltenberg og statsministerens kontor driver når det gjelder spørsmål rundt antall drepte på alle våre usikrede veier.

Når slike spørsmål rettes direkte til Statsministeren, får vi til svar at dette ikke er statsministerens bord, og vil bli videresendt til Samferdselsministeren.

- På meg virker det som om Stoltenberg bare vil skumme fløten av det beste, og ikke ønsker å uttale seg om det som rammer altfor mange familier i dette landet.

Det er klart jeg blir skuffet over manglende engasjement og empati fra vår statsminister når det gjelder trafikkdøden og alle hardt skadde på våre høytrafikkerte og usikrede veier, avslutter Tangstad-Holdal i Nei til Frontkollisjoner.

Redaktørens tanker ved åpningen

Stoltenberg pekte på at den nye veien vil gi bedre trafiksikkerhet. - Ett liv som går tapt i trafikken er i seg selv en tragedie, sa han.

Ja, selvfølgelig og dette skulle han ha tenkt på før. For i perioden januar 1994 til anleggsarbeidene mellom Gardermoen og Kolomoen tok til før jul i 2007 ble 56 personer trafikkdrept på denne strekningen. Ett gjennomsnitt på fire omkomne hvert år, og siden 1. januar 2008 har nye 10 personer mistet livet.

Sikkerhetstiltakene på den nye veien er ventet å fjerne ni av ti dødsulykker på strekningen, ifølge Statens vegvesen. Bra!

Middeleren som skiller kjøretretningene hele veien og et ryddig, oversiktlig sideterreng bidrar til å heve sikkerheten betraktelig på den tidligere sterkt ulykkesbelastede strekningen.

I stedet for vanlige veilyss har Statens vegvesen tatt i bruk en ny type led-lyss langs midtdeleren. Disse lyser ikke opp selve veibanen, men skal ifølge vegvesenet ha både en sikkerhetsmessig og kostnadsbesparende effekt.

Du skal ikke tåle så inderlig vel, den trafikkulykke som ENNÅ ikke har rammet deg selv

Venner og familie mintes Fredrik Bretvik Gundersen, som omkom i en trafikkulykke i forrige uke. Nå ønsker de midtdelere, for at dette ikke skal kunne skje igjen, melder Drammens Tidende.

Forsamlingen står tett sammen. Holder rundt hverandre, trøster hverandre. Legger ned blomster og lys ved et bilde av en smilende Fredrik Bretvik Gundersen (20). Bortsett fra bilene som passerer forbi dem er det helt stille.

Det var her, ved avkjøringen til Darbu langs E134, at Fredrik Bretvik Gundersen kom kjørende 23. oktober. En personbil som sto på veiskulderen skal da ha svingt ut i veibanen.

Ifølge politiet skal han derfor ha forsøkt å svinge utenom bilen, og passere på siden. Men bilen fikk sleng og traff en trailer i motgående kjørefelt, deretter ble bilen slengt tilbake i egen veibane hvor den traff den andre personbilen.

Ønsker midtdelere

Vennene Michael Skevik (20), Nathalie Røine (17) og Madeleine Skevik (18) sitter igjen med savnet etter en kjær venn. De har samme beskjed å gi for at dette ikke skal kunne skje igjen.

De ønsker at det blir satt opp midtdelere på strekningen.

– Hvis det hadde vært midtdelere, hadde Fredrik kanskje vært i live i dag. Det er tragisk at det ikke er midtdelere på hele strekningen, sier Michael Skevik.

Vennene hans ønsker midtdelere

Norsk Luftambulanse har fått LHLs ærespris

Stiftelsen Norsk Luftambulanse har fått Landsforeningen for hjerter- og lungesykes ærespris 2011, for sitt arbeid for å sikre akutt syke og mennesker rammet av ulykker, en rask og trygg transport til behandlingsinstitusjonene.

– I et samfunn der utviklingen går i retning av stadig lengre avstander til behandlingstilbudene for befolkningen i distrikts Norge, er Norsk Luftambulanse en særdeles viktig aktør for å sikre akutt syke og mennesker rammet av ulykker, en rask og trygg transport til behandlingsinstitusjonene. Norsk Luftambulanse bidrar til at mennesker med funksjonshemninger føler seg tryggere i friluftssammenheng. Ikke minst gjelder dette for hjerte- og lungesyke, sa styreleder Arne Ketil Hafstad.

– Tusen takk! Å få en pris av akkurat LHL betyr spesielt mye for oss. LHL leder noen av de fremste helseinstitusjonene i landet, sa generalsekretær Åslaug Haga i Stiftelsen Norsk Luftambulanse. Prisen ble overrakt på LHLs landsmøte på Hell i oktober.

Gjennom datterselskapet Norsk Luftambulanse driver Stiftelsen Norsk Luftambulanse et omfattende arbeid for å fremme kunnskap om førstehjelp i befolkningen. De holder fagkurs og undervisning for personell i hele redningskjeden, samt omfattende forskning innen akuttmedisin.

Æresprisutvalget hadde i forkant av sitt møte mottatt 6 forslag til kandidat til LHLs ærespris. Valget av Stiftelsen Norsk Luftambulanse var enstemmig. Prisen består av en statue og kr. 50 000,-

Husker du Kim Arne? Vi har skrevet om han før. Kim Arne Raastad var en frisk, kjekk ungdom på 23 år da han for to år siden ble utsatt for en alvorlig bilulykke. Etter et rehabiliteringsopphold på Sunnaas sykehus ble han plassert på et sykehjem sammen med bare gamle.

- Det var helt tilfeldig at jeg traff Kim Arne, sier Karin Endsjø. Jeg var ute på Sunnaas da to menn passerte. Jeg så straks at den yngste hadde vært utsatt

jeg, på vegne av Landsforeningen for Trafikkskadde, kampanjen "Unge ut av Gamlehjem". Vi klarte å få flere ungdommer ut av gamlehjem og over i mer verdige bo- og behandlingsformer. Ja, vi kom så langt at styresmaktene den gang lovet: **Ingen barn eller ungdommer skal i fremtiden behøve å bo på gamle- eller sykehjem hvis de ikke vil!**

For en dame! Vi hadde flaks den dagen, sier Pål Raastad. Kim Arne hadde

Og slik ble det! **Meningsfylt rehabilitering** Hvorfor satser ikke helsevesenet mer på en meningsfylt rehabilitering? Hvorfor blir de sendt hjem til familien eller plasserer dem på institusjoner som ikke har fagfolk, tid eller økonomi nok til å hjelpe dem tilbake til et verdig liv?

Kim Arne Raastad (24) er bare en av altfor mange ungdommer som har skadet seg i trafikken. Han ble utsatt for en alvorlig trafikkuulykke i september 2009. En ulykke som medførte store skader. Med mange brudd i ben og nakke, nesten knuste hender, begge hovedpulsårene sprukket og i tillegg en traumatisk hjerne-skade. Mot alle odds overlevde Kim Arne.

Etter en rekke operasjoner på Ullevål Universitetssykehus ble han overført til Sunnaas for rehabilitering. Der fikk han kyn-dig hjelp og viste stor fremgang, men dessverre ble han altfor tidlig overført til det kommunale hjelpeapparatet.

For Kim Arne betydde det Røyken kommune. Kommunen kjøpte en plass til ham på Bråset Bo- og Omsorgssenter, siden kommunen ikke hadde et eget rehabiliteringsopplegg for unge trafikkskadde.

- Jeg har svært mye å utsette på en slik behandling av ungdommer, sier faren. Kim Arnes hjerneskade førte også til hukommelsestap og talevansker. Han trengte også logopedhjelp. En logoped ble kontaktet i mars 2010. Etter fire måneders venting hadde han ennå ikke fått noen hjelp. - Problemet, sier Pål

Raastad, var at kommunen ikke har noe offentlig tilbud. Logopeden jobbet privat og bare prosessen med å få pengestøtte til slik hjelp fra Røyken kommune tok svært lang tid!

Mangler utfordringer - Jeg ble fortvilet over Kim Arnes situasjon. Han hadde ikke noe på et gamlehjem å gjøre. De ansatte gjorde sikkert så godt de kunne for å hjelpe, men det er ikke nok. Bråset hadde ikke den gang, og har fremdeles ikke kompetanse for å hjelpe pasienter med så komplekse skader. Dessuten, det «tilbudet» Bråset har, det foregår på formiddagen fra ti til to. **På Sunnaas fikk han trening fra sju om morgenen til halv ni om kvelden – hver dag!**

Kim Arne var svært misfornøyd med opplegget. - Det var så kjedelig å skulle omgås bare gamle og syke mennesker. Det eneste jeg kunne gjøre, bortsett fra å spise og litt trening, var å sitte i sengen med dataen. Bråsets treningstilbud var ikke utfordrende nok. Jeg stagnerte helt i prosessen mot en bedret psyke og en bedring av fysikken.

Casas Heddy Sommeren 2010 ble Kim Arne og foreldrene med til Casas Heddy. - Etter to uker på Casas Heddy Kim Arne viste stor fremgang, sier faren. Ja, en større fremgang enn i alle fire månedene han hadde vært på Bråset. Kim Arne fikk trene styrke igjen, og ikke minst - han fikk være sammen med annen ungdom!

- Det var som om sønnen min våknet til liv igjen. Han fikk

Jeg får livet tilbake på Casas Heddy

for en ulykke. Jeg har et spesielt "blikk" for slikt. Det var far og sønn Raastad som var ute på tur. Jeg stanset dem for en prat. Da Kim Arne på ustøe ben og med svak stemme fortalte meg at han bodde på et senter med bare gamle mennesker, fikk jeg gåsehud.

I kjent stil skaffet Karin seg opplysninger om både familien og kommunen. Etterpå ringte hun meg svært oppbragt: - Tenk at man fortsetter å legge trafikkskadd ungdom inn på gamlehjem!

«Unge ut av gamlehjem» Karin hadde virkelig grunn til å være oppbragt. Allerede på 90-tallet startet Karin Endsjø og

lyst til å komme seg litt vekk fra Bråset Bo- og Omsorgssenter. Så vi bestemte oss for å besøke "gamle kjente" på Sunnaas. Da vi skulle starte hjemturen kom en liten, energisk dame gående mot oss, og før vi fikk hilst ordentlig på hverandre, sier damen til Kim Arne. - Du skal være med til Casas Heddy!

Dagen etter ringte Karin meg og sa. - Erling, dette må du gjøre noe med straks. Ta med deg fotograf og reis ut til Bråset. Intervjue far og sønn og ta bilder når de forlater stedet. Forhåpentlig for godt. Jeg har allerede skaffet Kim Arne en behandlingsplass på CatoSenteret, men først vil jeg ha Kim Arne, moren og faren med meg til Casas Heddy!

- På Bråset fikk jeg treningstilbud sittende på en stol, sammen med alle de gamle. Instruksjonen var f.eks.: «Strek begge armene i været. Løft opp høyre ben. Sett det ned. Løft så det venstre benet – og sett det ned.» På Casas Heddy greide jeg benkpress og løft med bena på 200 kg! sier Kim Arne.

livslysten tilbake, styrken i beina og gangfunksjonen hans bedret seg stort, han til og med dykket i bassenget, og det med fullt dykkerutstyr!

- Hans første tur i bassenget husker jeg godt. Den var veldig forsiktig. For både hans pust og bevegelsapparatet var svært hemmet. Under Karins kyndige instruksjon gikk det ikke mange dagene før han svømte selv, dykket og pustet som en fisk. Armer og ben, som lenge hadde vært både stive og ubevegelige, myknet opp i vann og varme.

- Tandemsykling fikk vi også til å fungere, og etter hvert ble det mange turer på oss. Kim Arne ble stadig mer aktiv. Ja, til og med på dansegulvet svingte han seg om kveldene. Slik ble det ikke bare trening, men også utekvelder på pub med hyggelige jenter og en og annen øl. Kim Arne nøt livet til fulle, sier Pål Raastad, med antydning til brunsten stemme og en tåre i øyekroken når han minnes.

CatoSenteret

Etter Casas Heddy fikk Kim Arne et flott opphold på CatoSenteret i Son. Der trives han godt sammen med sin assistent. Det ble en dame Karin kapret på Casas Heddy og overtalte til å ta jobben!

Fremgangen bare fortsatte. For på CatoSenteret har de fagfolk som vet hva trafikkskadde trenger!

Så håpet Kim Arne på et opphold på Beitostølen helsesportsenter, og gjerne nye opphold på Casas Heddy, men dessverre måtte han tilbake til kommunen og til Bråset. Enda vi var blitt lovet at de skulle prøve å få til et nytt opphold på en rehabiliterings institusjon når vi kom hjem fra Casas Heddy.

Tilbake på Bråset

På Bråset ble Kim Arnes tilstand igjen bare verre og verre. Vi hadde møter med kommunen, sier faren. Det ble gjort vedtak «opp og vedtak ned» – men ingenting av det ble det noe av. Eller vi skjønnte ikke hva alle vedtakene betød.

Fra idylliske Casas Heddy med vann, varme, fremgang og glede ble det et solid tilbakeslag.

Kim Arne har som eksempel ikke hatt bassentrening på ett år!

Han ble aggressiv og stengte seg inne på rommet. Jeg tror de ansatte ble redde for ham.

Han fikk ny hjelpeverge. Den forrige følte at hun ikke kunne hjelpe Kim Arne riktig. Hun kjente ikke lover og regler godt nok.

Vi foreldre ble lei hele Bråset og bestemte oss for å ta ham ut av Bråset for 3 måneder siden.

- Jeg er lei for det som skjedde, men kommunen har helt ødelagt meg vet du, sier Kim Arne. Jeg har opplevd så mye grov mobbing fra kommunens side av alle ting, så tålmodigheten min er mikroskopisk og lunta mi er kort. Du kan prate med pappa

om det om du vil, for han skjønner at kommunen er et stort problem for meg!

Karin Endsjø har deltatt på et møte om Kim Arnes situasjon på besøk i boligen hans. Erstatningsadvokaten var der også sammen med ansvarsgruppa. Jeg er veldig skuffet over Røyken kommune og andre kommuners behandling av de trafikkskadde som blir lagt inn på gamlehjem. Ja, det legges nå inn flere trafikkskadde ungdommer enn tidligere!

- Jeg har hørt at siste nytt om "Unge ut av gamlehjem", er at staten ikke lenger vil gi tilskudd til kommunene for å ta dem ut av gamle-/sykehjem. Nå er det vel på tide at vi lager en serie med "Hvordan står det til artikler", om hva som har hendt med de trafikkskadde vi greide å skaffe egen bolig, sier Karin.

Situasjonen er svært vanskelig. Vi har fått en støttekontakt til Kim Arne som kommer en dag i uken, og så får han fysioterapi hjemme tre ganger i uken. Men alle skjønner at dette ikke er godt nok om Kim Arne skal kunne ha et aktverdig liv.

Casas Heddy 2011

Vi kunne ha brukt alle superlativene om oppholdet i sol og varme fra i fjor. Det var flott å være på Lanzarote i september, sier Karin, for på den tiden av året er det sommer. Alt gikk bra og gruppa koste seg med dykking i bassenget. Hele 10 stykker dykket de første dagene, og senere i uken dykket alle i havet.

- Jeg hjalp til i bassenget, sier Karin. En dag dykket tre deltagere som bare to dager i forveien hadde sagt at de hadde vannskrekk. En ung dame svømte alene i bassenget for første gang etter sin skade! Så her skjedde det ting. Vi hadde som sist, ekskursjoner i den vakre naturen med buss, og flere kvelder var det dans og stor stemning. Noen var ute på byen og spiste middag. Hvilket annet feriemål eller hotell har slike tilgjengeligheter?

Redaksjonen har valgt å vise noen bilder fra årets tur til Casas Heddy. De sier kanskje mer enn ord.

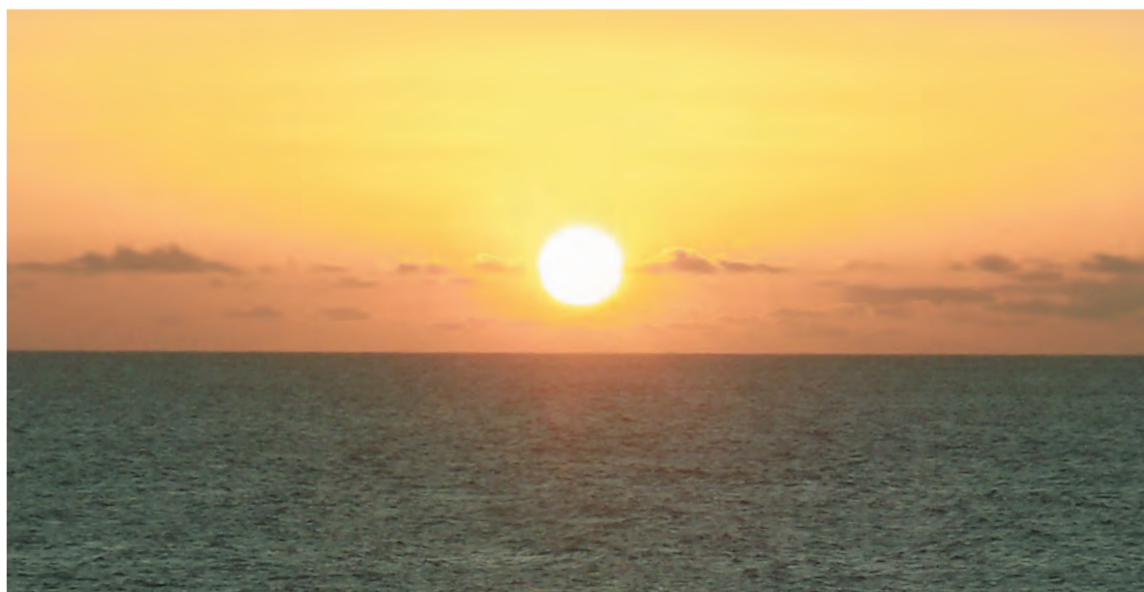
- Med pappa Pål som pilot gikk tandemsyklingen rundt Casas Heddy som en lek.

Før Karin satte i gang dykking i havet ved hjelp av profesjonelle dykkere, var det ingen som trodde at folk med funksjonsproblemer kunne dykke.

- Å kunne bevege seg med surstoffmaske på dypere vann er en utrolig opplevelse. Du glemmer at du er funksjonshemmet, sier Kim Arne.

Johnny Dalen trivdes som en fisk i vannet. Opp på stranden igjen får han god hjelp av Pål Raastad (som er tidligere svømmevakt) og aktivitetsleder Silje.

Tilbake til hverdagen og til mer kranget og kjas med Røyken kommune, lengter jeg tilbake til livsbejende Casas Heddy på Lanzarote. Til alle de positive og dyktige ansatte – og til solnedgangen, sier Kim Arne.

Ingeborg Dahl-Hilstad (34) er ansatt som ny generalsekretær i Landsforeningen for trafikkskadde i Norge (LTN). Dahl-Hilstad har vært tilknyttet LTN siden 2004 og har hatt flere oppgaver i foreningen. De siste to årene har hun vært ansatt som assisterende generalsekretær.

Tekst:
Gunn-Elisabeth Almås

Dahl-Hilstad ansatt som generalsekretær

- Det er med noe skrekkblandet fryd jeg overtar etter Marit Andresen, men jeg gleder meg veldig til å jobbe med alle de flotte menneskene som finnes i LTN, både tillitsvalgte og kolleger som jeg har lært å kjenne gjennom flere år. Marit har vært en meget dyktig generalsekretær, så det er "store sko" jeg skal fylle.

Jeg er naturligvis spent på hvordan overgangen går, og jeg føler jeg har litt å leve opp til, sier Ingeborg Dahl-Hilstad etter landsmøtet hvor ansettelsen ble kjent.

En utfordring

Dahl-Hilstad har imidlertid hatt stillingen som assisterende generalsekretær de siste to årene, så helt ukjent terreng beveger hun seg ikke inn i.

- Jeg har hatt et godt og tett samarbeid med Marit Andresen så jeg kjenner jo oppgavene som venter meg. Det blir likevel spennende, og jeg gleder meg

til å ta fatt på arbeidet, forteller hun.

Ingeborg Dahl-Hilstad er gift og har to barn på fem og to år. De siste årene har derfor hobbyene fått ligge til fordel for familieliv og jobb.

- Jeg har en mann som støtter meg fullt ut, så dette er klarert på "høyeste hold", sier hun smilende.

"Overtar med skrekkblandet fryd"

Lang fartstid

Dahl-Hilstad startet som vikar i LTN i 2004, og hun har hatt en rekke oppgaver innen foreningen. Hun vokste opp i Ålesund, men dette ser ut til å være en godt bevart hemmelighet. Dialekten røper ikke det. Dahl-Hilstad har Mastergrad fra Universitetet i Aalborg og Oslo universitet i European studies of

science society and technology. Hun har også grunnfag russisk og vært på russisk kurs i St Petersburg to ganger.

Ingeborg Dahl-Hilstad overtar generalsekretærstillingen etter Marit Andresen. Her er hun avbildet da ansettelsen ble offentliggjort på landsmøtet.

Ærespris til avholdt generalsekretær

Av Svein Ove Langeland

Marit Andresen går over i pensjonistenes rekke etter 13 år som generalsekretær i Landsforeningen for trafikkskadde (LTN). Under landsmøtet på Gardermoen vanket det både gaver og gode ord. Det er mange som er glade i henne og setter pris på henne.

Marit Andresen begynte som generalsekretær i LTN 1. juni 1998, og kom fra stillingen som generalsekretær i Norges bryteforbund. Kjell Rune Groa fra LTN hentet henne den gang inn. Han hadde fortalt Marit at livet i Landsforeningen for trafikkskadde var roligere, og hun trodde på det. Det var siste gangen styret klarte å "lure" henne.

Marit ble generalsekretær i en organisasjon med et par millioner i underskudd og et sekretariat i oppløsning. Det sittende styret hadde startet en solid opprydning, og de fleste fikk med nød og neppe gjenvalg på landsmøtet i 1999. Skulle styret klare overgangen fra ad hoc frivillighet til bærekraftig organisasjon? Med Marit på laget utviklet LTN seg til å bli en viktig aktør. Hun

har bygget opp et godt og stabilt sekretariat. De ansatte blir, de liker å jobbe for LTN, og Marit ble også. Hun skulle prøve det i et par år, men det ble spennende og utfordrende og hun ble i stillingen i 13 år.

Klarte oppgaven med glans

Som generalsekretær samlet hun et lag rundt seg. Tom Eitvet var på plass fra begynnelsen, de ble nære venner og kolleger. Hun hentet med seg Elsie Frøhol fra Bryteforbundet, og Elsie var også en del av opprydningen. Etter hvert kom flere til, og sekretariatet begynte å snu seg til å jobbe også politisk. LTN

hadde klart overgangen, og er i dag en aktør som blir tatt seriøst i alle sammenhenger. Det hadde ikke vært mulig om ikke snuoperasjonen hadde blitt fullført.

Har mange venner

Flere som deltok på landsmøtet 10.-11. september var med på Marits første landsmøte i Bergen i 1999. Hun referer ofte til det, og sier at hun lurte på hva i all verden hun hadde begitt seg inn på. Heldigvis har ting gått framover. Det er gjerne uenighet i en organisasjon, men det må det også bli med så mange mennesker og meninger. Marit har mange venner blant de fri-

villige i LTN, og det er mange som har fulgt henne fra starten.

I LTN er det mange som er glad i generalsekretær Marit Andresen. LTN er takknemlig for hennes stødige hånd i opprydningen og ikke minst oppbygningen av organisasjonen. Hun vil bli savnet.

Avtroppende landsleder Svein Ove Langeland stod for utdeling av gaver og ga heder til en avholdt generalsekretær Marit Andresen som nå blir pensjonist. Andresen ble også utnevnt til æresmedlem.

Nå kan du lage din helt personlige dagplan med dine bilder. Dagens gjøremål skrives på tavlen med whiteboardtusj som du lett visker ut når dagen er omme.

Siri Hestad Solberg startet firmaet ukeplan.no for litt over et år siden. Ideen til ukeplanen kom da de pusset opp kjøkkenet. Hun hadde ikke lyst å henge opp den stygge grå magnetavlen igjen og trengte en tavle som kunne holde oversikten og samtidig pynte opp kjøkkenet. Her holder hun orden på alle avtaler til familiens medlemmer.

- Når vi nå spiser frokost kan barna selv følge med på hva som skjer i løpet av dagen, forteller hun.

En spesiell mail

Ukeplanen har blitt svært populær, hun har nå snart laget 200 tavler til barnefamilier i hele Norge. Men en dag dukket det opp en litt spesiell mail til gründeren fra mammaen til en liten gutt på tre år.

- Hun hadde en tøff historie å fortelle. 4. oktober 2010 ble hennes sønn hengende fast med

en hoppestrikk rundt halsen i en overbygd sklie i barnehagen. Daniel som den lille gutten heter ble funnet livløs, forteller Siri.

-Vi leverte en frisk treåring i barnehagen. Tilbake fikk vi en gutt som er hundre prosent invalid, skrev Daniels mamma i mailen til meg.

Hjerneskadene er katastrofalt stor, det var lenge usikkert om han i det hele tatt ville overleve, og til hvilket liv? Daniel er et lite mirakel. Han kjempet seg tilbake til livet. 7 måneder etter ulykken får han flytte hjem der treningen fortsetter.

Oversikt time for time

Daniel har fylt fire år nå. Strikken som strammet rundt halsen gjorde at hjernen til Daniel ikke fikk nok surstoff. Han overlevde, men trenger tilsyn, stell og trening hele døgnet.

- Daniels mamma skrev i mailen til meg om vi kunne hjelpe henne å lage en stilig dagplan der dagens gjøremål skrives opp slik at alle som hjelper Daniel har en oversikt?

Selvfølgelig ville vi det! Og slik ble den første dagplanen til. På tavlen kan du skrive opp alt som skjer hver time gjennom hele døgnet.

Funksjonelt bilde

- Jeg tenker at det kan være mange som kunne trengt en slik dagplan. Det å ha en oversiktlig og forutsigbar dag er for mange viktig for å skape trygghet i hverdagen, forteller gründeren. Dessuten tror jeg mange vil like designen, i moderne pleksiglass med avstandstykker i aluminium som gjør at tavlen står litt ut fra veggen. Med bilde på tavlen ser den mer ut som et funksjonelt bilde og ikke så mye ut som et kjedelig hjelpemiddel, avslutter Siri Hestad Solberg.

Sjekk ut hjemmesiden www.ukeplan.no hvis du vil lese mer om produktene.

DANIELS DAGPLAN:

En mail fra Daniels mamma resulterte i den første dagplanen til gründer Siri Solberg. Firmaet hennes www.ukeplan.no startet først opp med å lage ukeplaner til småbarnsfamilier.

STILIG HJELPEMIDDEL:

Dagplanen og ukeplanen som henger på veggen hjemme hos familien Eidem ser mer ut som funksjonelle bilder enn hjelpemidler. Invitasjoner, lapper og brev festes til tavlen med klyper som har sugekopper.

OVERSIKTLIG:

På dagplanen til Daniel skriver de opp alt som skjer hver time gjennom hele døgnet.

Vil du lese mer om Daniels familie kan du titte innom bloggen til moren Karine her: <http://kjempendaniel.blogspot.com/>

Tavle som forenkler hverdagen

Rehabilitering er så mangt. Selger Knut Jansen er ikke i tvil - gatemagasinet =Oslo er det beste kriminalforebyggende tiltak i hovedstadens rusmiljø.

Det fortalte han til justisminister Grete Faremo da hun nylig åpnet for årets juleboksalg i =Oslo-redaksjonens distribusjonslokaler. Også hun mener lavterskelmagasinet er et svært viktig prosjekt.

- Dette prosjektet handler om meningsfull virksomhet. Det handler om verdighet. Jeg er en regelmessig leser, kunne hun fortelle en meget engasjert forsamling i Skippergata 31, hvorfra årets julebok blir utlevert til selgerne som får halvparten av omsetningen «rett i lomma».

Gir verdighet

- Vi skal være et talerør for sosialt utstøtte, fattige, rusmisbrukere og andre vanskeligstilte.

Ideen er at vanskeligstilte skal selge magasinet og at halvparten av utsalgsprisen beholdes av selger. Det gir verdighet å kunne jobbe for pengene. =Oslo er Norges første gatemagasin. Magasinet ble lansert 28. juni i 2005 og kommer ut månedlig. Årets julebok koster 100 kroner og Erik «Myggen» Mykland pryder forsiden, forteller redaktør Anlov P. Mathiesen.

Viktig og kontroversielt

Som Knut Jansen mener også Thor Odinson at magasinet er med på å bekjempe kriminalitet og gir selgerne selvrespekt.

- Salget betyr kjærkommen inntekt. Mange prostituerte slipper å gå på strøket, og narkomane trenger ikke å stjele og rane.

Som selger kan vi nå tjene penger med verdighet og se folk i øya, sier Thor, og på kjøret siden han var 14. Men magasinet er ikke bare viktig som inntektskilde, mener Thor, som har solgt magasinet i fire år. Det tar også opp viktige og kontroversielle ting som samfunnet har godt av å høre. Og det forteller om mange skjebner.

Etterlyser debatt

Knut Jansen fra Oslo er en slik skjebne. I dag er han 56 år, har to døtre og barnebarn. To år gammel - i 1958 - gjennomgikk han en hjerneoperasjon etter å ha fått konstatert svulst i pannen.

Det førte til sterk medisiner og misbruk gjennom 40 år. I dag går han på Subutex gjennom LAR - Legeassistert rehabilitering, og bruker ellers ikke stoff. Han etterlyser en debatt om reseptpliktige medisiner. - Vi er syke, ikke kriminelle.

Hvis alle som trengte det fikk medisiner på resept kontrollert gjennom lege, ville vi redusere mye kriminalitet, sier han. Selv har jeg knekt biler og hus og alt. Det er det slutt på nå, sier Knut. Han forteller at =Oslo representerer den største befrielsen han har hatt i livet. Og at alt overskudd går til hans datter.

Spredte utgivelser

Fra Oslo har gatemagasinet spredt seg til flere byer og regioner i Norge. I 2009 kom det til Fredrikstad, Drammen & Buskerud og Vestfold. Neste år kommer magasinet til Hamar.

Andre norske byer har sine egne lavterskelmagasiner: Megafon i Bergen, Virkelig i Tromsø, Sorgenfri i Trondheim, Klar i Kristiansand, Asfalt i Rogaland og Ekko i Bodø.

Tom Stalsberg i Dagbladet anbefaler juleboka, og vi minner om at den også inneholder 40 bidrag fra selgerne våre.

=Myggen

I går kom juleboka =Oslo julebok ut, der en smilende Erik Mykland preger bokas cover. Myggen som han kalles blant venner, snakker om oppvekst, karriere, maset, tabloidene, samfunnstjeneste, sigaretter, autoriteter, dop og livet etter at ballen var lagt død.

Mykland har ikke vært den som har snakket med pressen spesielt mye i de siste åra, og det er kanskje lett å forstå. Vi er jo ofte ute etter skandalene.

Myggen-praten er faktisk særskilt god lesning. Han byr på en god touch av seg sjøl mer enn noen gang. Et knakende godt intervju signert Lene Tangvald-Jensen.

Under bokslippet var det justisminister Grete Faremo som klippet over den røde snora. Dette markerte årets boksalg for åpnet. Hun burde fortest mulig gjøre noe mer for å bli nok en snorklipper for byens narkomane, de som år ut og år inn kjeppjages rundt i sentrum, mens soundtracket til ymse politikere i festtaler og refrenget er et økende krav om mer politi (mer åpenhet, mer demokrati).

I fjor solgte =juleboka 71.000 eksemplarer à kroner 100 = 7,1 millioner kroner.

Tom Stalsberg, Reporter Bakrom, Kultur & Sport.

Magasinet =Oslo hindrer gatekrim

Stiftelsen Sofienlund takker alle annonsørene for god støtte med ønsker om God Jul og Godt Nytt Ar.

 Namsos kommune Namsos bydrift www.namsos.kommune.no	 Rakkestad kommune www.rakkestad.kommune.no	 Rissa kommune www.rissa.kommune.no	 Austrheim - åpne landskap, åpne sinn www.austrheim.kommune.no	 Rollag kommune www.rollag.kommune.no	 Hvaler kommune Psykiatritjenesten www.hvaler.kommune.no	 Stange kommune www.stange.kommune.no	 Stjørdal kommune www.stjordal.kommune.no
 Lunner kommune www.lunner.kommune.no	 Sorum kommune www.sorum.kommune.no	 Vefsn kommune www.vefsn.kommune.no	 RANA KOMMUNE www.rana.kommune.no	 Åfjord kommune Sektor Oppvekst www.afjord.kommune.no	 Neset kommune www.neset.kommune.no	 Nesodden kommune www.nesodden.kommune.no	 Lillehammer kommune www.lillehammer.kommune.no
 Sola kommune www.sola.kommune.no	 Sortland kommune www.sortland.kommune.no	 Balsfjord kommune www.balsfjord.kommune.no	 Bokn kommune www.bokn.kommune.no	 Porsanger kommune www.porsanger.kommune.no	 Asker kommune www.asker.kommune.no	 Sandefjord kommune www.sandefjord.kommune.no	 Flekkefjord kommune www.flekkefjord.kommune.no
 Sirdal kommune www.sirdal.kommune.no	 Eidsberg kommune www.eidsberg.kommune.no	 Tvedestrand kommune www.tvedestrand.kommune.no		 Stavanger kommune Park og vei www.stavanger.kommune.no		 Nore og Uvdal kommune sentraladministrasjonen www.nore-og-uvdal.kommune.no	
 Rauma kommune Oppvekstetaten www.rauma.kommune.no		 Midtre Gauldal kommune www.midtre-gauldal.kommune.no		 Sør-Varanger kommune Kultur og Oppvekst www.sor-varanger.kommune.no		 Hamar kommune www.hamar.kommune.no	

Aleris sykehus starter et eget kreftsenter

Etableringen sier mye om en utvikling vi trolig bare har sett starten på. Private aktører utfordrer stadig oftere det etablerte helsevesenet, også innenfor kjerneoppgavene til det offentlige.

Det er et resultat av at media oftere og oftere avdekker at mange norske kreftpasienter må vente lenge fra henvisning til behandling, og at ventetiden rundt om i landet mildt sagt er varierende.

Det handler også om at stadig flere nordmenn og bedrifter som ønsker å kjøpe seg forbi køene. Etableringen er derfor en kraftig advarsel til helsepolitikken regjeringen fører.

Ikke alle problemer løses med mer penger. Det vet alle ansvarlige politikere. Derfor er det

desto viktigere at regjeringen og helseminister Anne-Grete Strøm-Erichsen tar eierskap og ledelse over helsepolitikken på en tydeligere måte enn i dag.

Utfordringene og flaskehalsene står i kø, dersom helsemyndighetenes mål om at 80 prosent av kreftpasientene skal få startet behandling innen 20 virkedager etter mottatt henvisning.

I for stor grad opplever vi en ansvarsfraskrivelse i systemet. Statsråden henviser til de regionale helseforetakene. De legger ansvaret over på de lokale helseforetakene, som på sin side angriper politikerne for underfinansiering. Systemet har et iboende potensial for å delegere ansvar for upopulære beslutninger over på et annet organ.

Statsråd Anne-Grete Strøm-Erichsen må, som den politisk ansvarlige, gå inn å definere hva det offentlige ikke skal drive med. Det trengs klarere mål for hvilke helsetjenester folk skal ha krav på. Ansvaret må være tydeligere plassert, og kvaliteten på tjenestene lettere å etterprøve.

Men statsråden har et kjempeproblem. For på Aleris kreftsenter er personer med kreftmistanke garantert en utredningsplan 48 timer etter de har tatt kontakt.

Garantien innebærer at det ikke skal gå mer enn 48 timer fra en pasient har tatt kontakt med Aleris etter at ens lege har fattet mistanke om at det kan foreligge kreft, til man har fått en utredningsplan. Deretter vil Aleris gjennomføre planen –

starte konsultasjon, utredning, prøvesvar og tolkning av prøvesvarene så raskt som medisin-teknisk mulig.

For enkelte grupper vil Aleris Helse tilby spesialiserte kreftpakker som inneholder blant annet blodprøver, skopier/kikkertundersøkelser, bildediagnostikk, biopsitaking, patologianalyse og et tverrfaglig møte. Alt gjøres på samme sted og det er kun Aleris Helse i Norge som har kapasitet til å gjennomføre dette i privat regi.

B Stensaker Transport AS Strandg 6 6300 ÅNDALSNES Tlf. 71 22 20 22	Jægtvik Kran og Transport A/S Ringv 37 8800 SANDNESSJØEN Tlf. 416 89 901	Nogva Motorfabrikk A/S 6280 SØVIK Tlf. 70 20 84 00	ORTOPEDI AS BUSKERUD TEKNISK Buskerudveien 217 3007 DRAMMEN Tlf. 32 80 93 93	TAGARNO seeing solutions Østre Aker vei 24 0581 OSLO Tlf. 21 95 16 00	Høyanger Bil A/S Einar Ramsli g 29 5900 HØYANGER Tlf. 57 71 32 77	VANDSVIK MEK. VERKSTED AS Vang, 7629 YTTERØY Tlf. 74 08 98 87	Røros Aut. Trafikkskole Gymbygget, BM Mullersv 10 7374 RØROS Tlf. 72 41 12 64
Eiker Trafikkskole AS Arbeiderg 25 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 23 00 22 www.eikertrafikkskole.no	Jørn's Bil og Brems AS Østre Aker v 68 0581 OSLO Tlf. 22 64 88 50	Autostil Verksted AS Håkon Magnussons g. 9 7041 TRONDHEIM Tlf. 73 51 26 31	Din Kjøreskole AS Tordenskioldsg 22 3044 DRAMMEN Tlf. 32 89 50 90	Arendal Dyreklinikk Centralg 12 4836 ARENDAL Tlf. 37 02 48 05	Team Aut Trafikkskole ANS Måløy Stormarked 6718 DEKNEPOLLEN Tlf. 57 85 10 35	Fred.Olsen & Co. Fred Olsens g 2 0152 OSLO Tlf. 22 34 10 00	Rauma videregående skole Ringgata 35 6300 ÅNDALSNES Tlf. 47 66 22 00
Uågen TRAFIKKSKOLE Vågsgrjerdv 6 4306 SANDNES Tlf. 51 66 00 27	Kjell Kristiansen Trafikkskole Idrettsvegen 28 4270 ÅKREHAMN Tlf. 52 81 71 49	Elcom AS Storg 11 A 7900 RØRVIK Tlf. 74 39 39 33	Fred Karoliussen Transport Steiro, 8400 SORTLAND Tlf. 915 42 805 Flybuss - Turbuss	Orkdal Trafikkskole Franslykkja 7 7300 ORKANGER Tlf. 72 48 73 25	Huseiernes Landsforbund Oslo og Akershus Fred Olsens g 5 0152 OSLO Tlf. 22 41 31 00	Tannlege Tor Frost Nielsen Strandg. 19 5013 BERGEN Tlf. 55 32 67 24	DnB NOR Stranden 21 0021 OSLO Tlf. 03 00 00
Tvedestrand Bilverksted Fjærkleivene 55 4900 TVEDESTRAND Tlf. 37 16 23 36	Haglebu Camping 3359 EGGEDAL Tlf. 32 71 33 23	AUTOVERN montasje as 4580 LYNBDAL Skrumoen 4580 LYNBDAL Tlf. 38 34 50 90	Bilia Follo Myrfares 1, 1406 SKI Tlf. 64 97 78 00	Eidsberg Regnskapslag Anton H. Mysensgt 13 1850 MYSEN Tlf. 69 84 60 90	VIANOVA Plan og Trafikk 1302 SANDVIKA Tlf. 67 81 70 00	KMS Trafikkskole Bratsbergv 13 7037 TRONDHEIM Tlf. 73 95 73 80	Norsk Motorcykel Union Skoggata 5 1502 MOSS Tlf. 908 37 374
Langestrand Fysioterapi Vestreg. 28 3251 LARVIK Tlf. 33 18 11 22	MELHUS TRAFIKKSKOLE AS 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89	Bilforum Sør Barstølv. 3 4696 KRISTIANSANDS Tlf. 38 04 90 00	Gausdal Fysioterapi 2653 VESTRE GAUSDAL Tlf. 61 22 35 26	TermoPartner A/S Tonningsg. 33 6783 STRYN Tlf. 57 87 64 75	KinoCity - Drammen kino Bragernes Torg 2 A 3017 DRAMMEN Tlf. 32 21 78 60	Frank Dahl Transport AS Svend Haugsgate 33 3013 DRAMMEN Tlf. 32 89 34 10	Gaustad Transport AS Majorstuv. 17 0367 OSLO Tlf. 909 05 000
eiker vekst as Ryghgata 6 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 23 68 80	Bil & Mc Skolen Stavanger AS Haakon VII's gt 8 4005 STAVANGER Tlf. 51 56 77 80	Centrum Bil DA Nesvegen 2 B 4700 VENNESLA Tlf. 38 13 94 01	HAVTRYGD Bontelabo 2 5003 BERGEN Tlf. 55 55 74 00	Møller Bil Minde Kanalv. 3 5068 BERGEN Tlf. 24 03 13 00	Aaserud Møbler A/S Rølighetsv 9 1738 BORGENHAUGEN Tlf. 69 16 66 60	A-R Akva-Ren AS Industriv 2 9062 FURUFLATEN Tlf. 77 71 11 70	BIL DEMONTERING RINGERIKE TOL. T. LARSEN & SØNN 3503 HØNEFOSS Tlf. 32 13 11 34
Fjordenes Tidende Gate 1 nr 119 6700 MÅLØY Tlf. 57 84 90 00	Opplæringskontoret for Bilfag AS Sunnlandsv 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 96 95 50	Haugesund Sparebank avd. bømlo 5443 BØMLO Tlf. 03 240	PERS TRAFIKKSKOLE Brog. 17 1608 FREDRIKSTAD Tlf. 69 31 68 84	Bilxtra Askim Haugomg 4 1811 OSLO Tlf. 69 88 84 00	NAMDALSLINJEN 7890 NAMSSKOGAN Tlf. 74 33 44 74		

Vest-Agder fylkeskommune
Todenskjoldsg 65
4614 KRISTIANSANDS
Tlf. 38 07 45 00

HUSEIERNES LANDSFORBUND
Oslo og Akershus
Fred Olsens g 5, 0152 OSLO
Tlf. 22 41 31 00
www.huseierne.no

TOYOTA
Toyota Norge AS
3002 DRAMMEN - Tlf. 32 20 50 00
www.toyota.no

Autorisert maskinentreprenør
Christensen & Jensen Transport AS
8063 VÆRØY
Tlf. 932 07 298

SIT REGN

ØYTEX
FLEKSIBEL BEKLEDNING FOR DET NORDISKE KLIMAET

Falck Tlf. 02 222

FINNMARK
Alta.....Tlf. 909 47 995

NORDLAND
Vesterålen.....Tlf. 76 13 74 68

OPPLAND
Ringebu.....Tlf. 61 28 02 54

SØR-TRØNDELAG
Melandsjø.....Tlf. 72 44 49 30

Lallingdal transportsentral ha
3650 GÅL
Telefon: 32 02 88 88
www.htsba.no

Last Buss
Waldemar Thranesg 98 B
0175 OSLO
Tlf. 23 23 47 50

Organisasjonskart for Redningstjenesten

Justisdepartementet Rednings- og beredskapsavdelingen
Akersg. 42, Postboks 8005 Dep, 0030 Oslo
Tlf.: +47 22 24 53 21 Faks.: +47 22 24 51 64

Hovedredningssentralen Sør-Norge
Sikringsbygget
4050 SOLA
Tlf.: +47 51 64 60 01
Faks.: +47 51 65 23 34

Hovedredningssentralen Nord-Norge
Postboks 1016
8001 BODØ
Tlf.: +47 75 58 07 45
Faks.: +47 75 52 42 00

Lokale redningssentraler (LRS)
identisk med politidistriktene

Lokale redningssentraler (LRS)
identisk med politidistriktene og Svalbard

Høringsnotat til Helse- og omsorgs-komiteen ved generalsekretær Aslaug Haga

Kapasitet

Funksjonsdeling og sentralisering av behandlingstilbudet vil øke behovet for ambulansetjenester. Pasienter skal fraktes lengre til rett sykehus, og transporten mellom sykehus øker. Intensjonen med samhandlingsreformen er god, men det må kompenseres med økte ressurser til ambulansetjenesten for at pasienter skal få riktig hjelp raskt nok.

pasienter.

Luftambulansetjenesten bidrar til å sikre et likeverdig helsetilbud i hele landet. De store befolkningstette områdene som i dag har for lang tid til nærmeste luftambulansbase må få styrket sin beredskap gjennom opprettelse av nye luftambulansbaser i Innlandet, Telemark og området mellom Bodø og Tromsø. Det er nødvendig med en enhetlig og nasjonal tilnærming

Gjennom stortingsproposisjon 146 S (2010-2011) om Anskaffelse av nye redningshelikoptre, sier regjeringen at redningshelikoptrene som skal anskaffes skal være i 10-20 tonnns klassen. I dag utfører redningshelikoptre ambulansoppdrag og ambulanshelikoptre utfører søk- og redningsoppdrag. Størrelsen på redningshelikoptrene som anskaffes vil ha stor betydning for hvilke luftambulansoppdrag og hvilke søk- og redningsoppgaver på land redningshelikoptrene kan utføre.

Det er fullt mulig å la luftambulansetjenesten ta en større andel av søk- og redningsoppdragene på land enn det som blir gjort i dag. Da vil handlefriheten til å velge større redningshelikoptre bli ivarettatt. En slik tilnærming vil kreve en noe mer variert flåte i luftambulansetjenesten, noe som også er nødvendig for å oppfylle intensjonene i samhandlingsreformen.

Landingsplasser

I dag er det mange sykehus som enten ikke har landingsplass for luftambulanshelikoptre eller har landingsplasser som er uegnet for landing og ikke tilfredsstillende luftfartsmyndighetenes krav. Mangel på landingsplass medfører en forsinkelse i behandlingen da det krever omlastning til bilambulans og ekstra transport før pasienten ankommer sykehuset. Dette tar tid og er risikofyllt for pasienten.

Medisinsk nødmeldetjeneste

Antall AMK distrikter bør reduseres til én i hver helseregion og kompetansen i tjenesten må økes. Dette vil sikre tilstrekkelig kapasitet, bedre kvalitet og en bedre ressursutnyttelse av tjenesten. En bedre flåtestyring av luftambulansetjenesten, der ressursene sees i en sammenheng, vil føre at tjenesten brukes på en bedre måte.

Samhandlingsreformen kan svekke den akuttmedisinske beredskapen

til den prehospital kjeden. Vi ser dessverre at helseforetakene ikke har rom for den nødvendige styrkingen av den prehospital kjeden innenfor dagens økonomiske rammer. Det er derfor behov for en opptrappingsplan for den prehospital tjenesten som sikrer økt kapasitet i både luft- og bilambulansetjenesten. Det må også iverksettes tiltak som øker kvaliteten og kompetansen i ambulansetjenesten.

Redningshelikoptre

Innkjøp av nye redningshelikoptrene er en stor investering, og størrelsen på helikoptrene vil påvirke luftambulansetjenesten. For å sikre en effektiv ressursutnyttelse av både luftambulansressursene og redningsressursene, er det nødvendig med en gjennomgang av skjæringsflaten mellom luftambulans- og redningstjenesten.

Kjernen i en god ambulansetjeneste er å ha en godt utbygd beredskap over hele landet. Stiftelsen Norsk Luftambulans frykter at samhandlingsreformen vil føre til at en alt for stor del av kapasiteten i luft- og bilambulansetjenesten bindes opp til å frakte pasienter mellom sykehus. Dette kan gå på bekostning av beredskapen for akutt syke og alvorlig skadde

Om Stiftelsen Norsk Luftambulans

Stiftelsen Norsk Luftambulans er en ideell medlemsorganisasjon med 775.000 medlemmer, med målsetting å utvikle luftambulansetjenesten gjennom forskning, undervisning og utviklingsprosjekter til beste for den akutt syke og alvorlig skadde pasient.

Stiftelsen representerer et av Europas største forskningsmiljøer på akuttmedisin.

Stiftelsens heleide datterselskap, Norsk Luftambulans AS, er et operatørselskap som driver legehelikoptervirksomhet på oppdrag fra Helseforetakenes nasjonale luftambulansetjeneste ANS.

Norsk Luftambulans AS er i dag operatør på åtte av Norges 11 luftambulansbaser.

Oppsummering

- * Kravet om utrykning i luftambulans bør være at 90 prosent av befolkningen skal nås av legebemannet ambulans innen 35 minutter.
- * Opprettelse av nye luftambulansbaser i Innlandet, i Telemark og i området mellom Harstad og Tromsø
- * Innføre overføringshelikoptre i alle helseregioner som primært skal kunne drive overføring av pasienter mellom helseinstitusjoner.
- * Alle sykehus hvor det kan være aktuelt å ta i mot eller forflytte pasienter med helikopter, må ha etablert godkjent landingsplass i gangavstand til akuttmottaket.
- * Antall AMK-LA sentraler må reduseres til en i hver helseregion, og det bør være en dedikert ressurs som har ansvaret for flåtestyring på disse sentralene.
- * Innføre bachelor-utdanning i ambulansfaget.
- * Innføre en nasjonal spesialistutdanning for personell i AMK-sentralene.

